

451 stupňů Fahrenheita

Ray Bradbury

I. část

Děj díla Děj se odehrává ve velmi hektické budoucnosti, kdy lidé neustále někam spěchají, starají se pouze o vlastní potěšení, nezajímá je to, co se děje v jejich okolí. Zásadně nečtou, knihy jsou považovány za zlo (protože můžou urazit city menšin a ty tak tlačí na to, aby vše bylo co nejabstraktnější), které musí být zničeno.

Hlavním hrdinou je požárník Guy Montag. Domy se vyrábějí z ohnivzdorných materiálů a požárníci už nemají co na práci, vyhledávají tedy nelegální přechovavatele knih a vypalují jejich knihovny, často i celé domy. Požárníci mají ve znaku číslo 451.

Montag svou práci miluje, ale jeho nová sousedka Clarissa McClellanová, dívka pocházející z rodiny podivínů (vzpomínajících na minulost) ho svými řečmi nahlodá a Guy začne přemýšlet o tom, co se v knihách asi tak píše. Při jedné akci Guy ukradne z domu nelegálních přechovavatelů několik knih, vezme je domů a v práci nahlásí, že je nemocný. Velitel Beatty si vše domyslí a přijde k Montagovi domů a vypoví mu minulost hasičů. Také řekne, že když hasič ukradne knihu a do jednoho dne jí spálí, nic se mu nestane. Po odchodu Beattyho se Montag přizná své ženě, že ve ventilátoru schovává další knížky (našla tu jednu pod polštářem). Ona začne šílet a chce je spálit, ale Montag ji přemluví, že se na ně alespoň podívají.

Guy ho sice poslechne, ale nechá spálit pouze jedinou knihu na radu profesora Fabera, kterého kdysi potkal v parku. Beatty se však doví, že Guyovi doma ještě zbývají knihy, a na dalším výjezdu hasičů zastaví před Montagovým domem.

Hrdinu udala jeho žena Mildred a její přítelkyně, jimž předtím četl básničky právě z ukradené knihy. Guy proto zapaluje svůj dům a všechno v něm. Avšak poté, co Beatty přijde na jeho tajné spojení s Faberem, je ho Guy nucen zabít a dát se na útěk. Policie okamžitě vysílá mechanického Ohaře, aby Montaga vystopoval, ale Guy se v profesorově domě převléká do Faberových šatů, které navíc polije alkoholem, a daří se mu Ohařovi utéct korytem řeky. Celá honička ovšem běží naživo v televizi a policie si nemůže dovolit neuspět. Pošle tedy Ohaře k místu, kde se každý den prochází nějaký člověk a nechá zabít nevinného muže, aby oklamali bavící se lidi.

Guy se mezitím dostává do lesa ke skupině bývalých vysokoškolských profesorů, kteří putují z místa na místo a pamatují si vědomosti z knih (každý si pamatuje nějakou). Montag, jelikož sám nějaké knihy četl, se k nim přidává.

Po nějaké době propukne válečný konflikt a město plné „benzínových štvanců“ a věčně se bavících lidí je během několika minut zničeno bombardováním. Vzdělanci se vydávají městu na pomoci tím, co mají – vědomostmi získanými z knih.

Téma a motiv povrchnost a lehká manipulace lidmi, varování před budoucností technologie, budoucnost, technologie, zaslepenost, hloupost

Časoprostor neznámá budoucnost; místo nespecifikováno, nejspíše USA

Kompoziční výstavba 3 části; chronologická výstavba, retrospektivní prvky

Literární druh a žánr epika, próza, román – sci-fi, antiutopie

II. část

Vypravěč er forma, neosobní vypravěč

Postavy

Guy Montag požárník, touží po poznání, statečný, horlivý, netrpělivý, oddaný práci

Mildred manželka Montag, povrchní, prázdná, nezájem k ničemu kromě televize (propagandy), model poslušného občana

Clarissa McClellan mladá dívka, podivín, starý pohled na svět, otevře Montagovy oči

Velitel Beatty nadřízený, prohnáný, oddaný svému povolání

Profesor Faber intelektuál, starý, studovaný, poučuje Montaga

Vyprávěcí způsob přímá řeč

Typy promluv dialogy, pásmo vypravěče

III. část

Jazykové prostředky a jejich funkce spisovný a bohatý jazyk

Tropy a figury a jejich funkce metafora, metonymie, přirovnání, personifikace

Kontext autorovy tvorby

- období po 2. světové válce
- rozvoj techniky → inspirace do sci-fi
 - studená válka
 - jaderné technologie
 - komunikační technologie
 - kosmické závody
- 60. léta – hnutí hippies
- válečná literatura, existencialismus
- beat generation (USA), rozhněvaní mladí muži (UK)
- antiutopie, sci-fi
- magický realismus, postmoderna, absurdní drama

Ray Bradbury

- 1920–2013
- americký spisovatel, esejista, scénarista
- matka Švédka → zájem o skandinávskou a řeckou mytologii
- spisovatel sci-fi, fantasy a hororu
- inspirace: divadlo, film, kouzla, komiksy
- Martanské povídky, Ilustrovaná žena, Slunce a stín

Literární/obecně kulturní zasazení

George Orwell 1984, Farma zvířat

Issac Asimov Já, robot

Arthur C. Clarke Vesmírná odysea 2001